

ANDREJ RAPÉ:

Adamov sin.

Basen z Jutrovega.

davnih časih je stanoval na morskem obrežju pav s svojo družico. Lepa je bila okolica njegovega domovanja, polna dreves in potokov, tudi mogočnih levov in raznih drugih divjih živali. Pav in njegova žena torej nista bila prav varna. Zato sta navadno sedela ponoči na kakem drevesu, podnevi pa sta si hodila iskat hrane po okolici. Dobro in udobno sta

sicer živela, toda strah pred zvermi ju je mučil neprestano.

»Poiščiva si rajša nov dom,« je silila družica.

»Kje je lepše nego doma!« je odgovarjal pav.

Naposled pa je le obveljala beseda ženina.

Iskala sta si torej nov dom. Na potovanju sta prišla do nekega otoka. Polno drevja je bilo na njem, zelenih travnikov in hladnih potokov. Tam sta se naselila, jedla ondotnje sadove in pila iz bistrih potokov. Prav lepo je bilo to življenje. Nekega dne pa ju je nena doma zmotila raca. Vsa preplašena, zbegana in zasopla je priletela do njunega drevesa. »O, varujta se, varujta se Adamovega sina!« je klicala obupno.

»Ne boj se,« jo je miril pav, »v najinem varstvu si!« Toda kar ni se mogla umiriti. Še in še je ponavljala: »Ponovno vaju svarim, varujta se Adamovega sina!«

Naposled se je vendar nekoliko pomirila in vzkliknila: »Čast Bogu, ki mi je odvezl skrb in bedo s tem, da mi je dal vaju za pomoč! Veruj mi, pav, da sem prihitela semkaj iz ljubezni do vaju!«

Pavova žena jo je ljubeznivo pozdravila: »Dobro došla in bodi dobre volje! Nič hudega se ti ne bo zgodilo. Kako naj bi prišel do nas sin Adamov semkaj na ta otok, ki je sredi morja? Nič slabega se nam ne more zgoditi, saj po morju k nam nihče ne more. Bodi torej dobre volje in povej nama, kaj ti je storil Adamov sin!«

In raca je pričela: »Vse svoje življenje sem mirno in zadovoljno bivala na tem otoku. Nikdar nisem opazila kaj takega, kar bi mi bilo zbujalo skrb. Neke noči pa sem v sanjah videla sliko Adamovega sina, ki je govoril z menoj in jaz z njim. Kar sem zaslišala glas, ki mi je dejal: »Raca, varuj se Adamovega sina in ne daj se preslepiti od njegovih besed, pa naj ti prišepetava karkoli hoče. Adamov sin je poln laži in prevare. Varuj se torej njegovega izdajstva, zakaj zopet ti pravim, da je zakrknjen in zviti, kakor pravi o njem pesnik:

O samih sladkostih ti govoriči,
z lisičjo pretkanostjo te prelesiči.

Vedi tudi, da Adamov sin vara celo ribe v morju in jih vlačí na suho, z glinasto kroglico strelja ptiče, s svojo zvijačo loví celo slone. Nihče ni varen pred njegovo zlobo. Ne uide mu ne ptič in ne druga žival.' Zdaj vesta, kar sem čula o sinu Adamovem. Vsa v strahu in trepetu sem se zbudila. Od takrat ni poznalo moje srce nikakega veselja več, zakaj vedno sem se bala, da me ne prekaní Adamov sin s svojo zvijačo in me vjame v svoje zanke. Ob koncu današnjega dne pa mi je odrekla vsa moč, pošel ves pogum. Ko sem hotela jesti in piti, sem le v strahu in trepetaje šla iskat živeža. Ob oni gori tam — in pokazala je v daljavo — »sem pred vratmi neke dupline naletela na mladega, svetlorumenega leva. Ko me je ugledal, se je jako razveselil, zakaj ugajala mu je moja barva in moja ljubka postava. Poklical me je in mi je dejal: 'Le ne boj se me, pridi bliže k meni!' Opogumila sem se in se mu približala. Tedaj me je vprašal: 'Kako ti je ime in kaj si?'

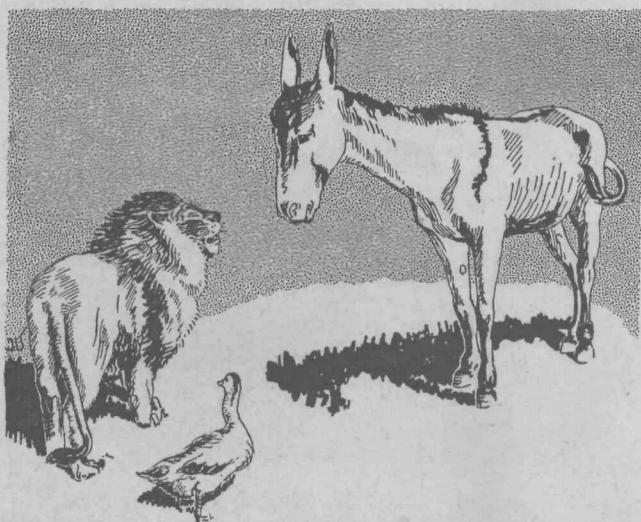

»Raca mi pravijo, v vrsto ptičev me štejejo,« sem dejala. »In ti? Kako da si ob tej uri še vedno tu?« — 'Povem ti,' je odvrnil lev. 'Moj oče me je že davno svaril pred sinom Adamovim in danes ponoči se je zgodilo, da sem videl njegovo sliko in sedaj ga čakam, da ga usmrтім.' — In pravil mi je vse to, kar sem vama povedala o Adamovem sinu jaz. Ko sem to čula, sem vzkliknila: O lev, k tebi se zatekam! Umori Adamovega sina! Ostani vztrajen v svojem sklepu, da ga uničiš! Resnično, bolj bati se ga ne morem, nego se ga bojim. Strah pa mi zvišuje tudi še to, da se celo ti bojiš Adamovega sina, četudi si sultan med zvermi. Dolgo sem tako nagovarjala leva, ga dražila in mu priporočala, naj vendar umori sina Adamovega. In skočil je nazadnje kar nenadoma s svojega ležišča in se odplazil. Šla sem za njim in sem videla, kako je ves razjarjen bil z repom po bokih. Tako sva se plazila dalje, dokler nisva prišla na križišče pota. Tu sva uzrla oblak prahu, ki pa se je kmalu razpršil. Pod oblakom sva zagledala osla. Bežal je na vse pretege in se tu in tam povaljal v prahu. Ko ga je lev zagledal, ga je poklical. Prav ponižno se je osel približal,

lev pa ga je vprašal: 'Čuj me, neumna žival, kaj si in čemu si prišla semkaj?' Odvrnil je: 'O sin sultanov, imenujem se osel — asinus caballus — in prišel sem semkaj, ker bežim pred Adamovim sinom.'

'Ali se bojiš, da te usmrti?' je vprašal lev.

'Tega se ne bojim,' je hitel, 'toda bojim se, sultanov sin, da me bo ukanil in sedel name. Ima namreč nekaj, kar imenuje sedlo. To mi priveže na hrbet okolo trebuha z neko rečjo, ki jo imenuje pas. Pod rep mi položi čudno stvar, podrepnica ji pravi, in naposled ima še nekaj, čemur pravi brzda. To mi dene v gobec. Poleg vsega tega ima še ostroge, ki me z njimi zbada, da moram teči preko svojih moči. Ako se spotaknem, me preklinja, ako zarigam, me zasramuje. Ko pa nazadnje postanem star in ne morem več tekati, me odda v službo

onim, ki nosijo vodo. Ti me otovorijo s sodi in z raznimi mehovi z vodo in nositi moram, da mi pokajo kosti. Tako živim neprestano v pomanjkanju, poniževanju, trdem delu in trpljenju, dokler ne poginem. Mrtvega me vržejo psom v hrano. Katera žalost more biti večja od moje, kakšno trpljenje je hujše od mojega?'

O, prijateljica moja, ko sem čula te oslove tožbe, mi je po hrbtu kar zagomazelo od strahu pred Adamovim sinom. Dejala sem torej levu: 'O gospodar, osel je opravičen in njegov strah je mojo bojazen še povečal!'

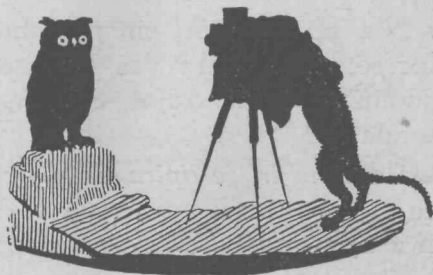
Mladi lev pa se je okrenil k oslu in ga vprašal: 'Kam si namenjen?'

'Pred solnčnim vzhodom sem zagledal Adamovega sina v daljavi in bežal sem pred njim in namerjam bežati dalje, dokler ne dobim pred njim kakega zavetja.' Še med tem, ko je osel pripovedoval in tožil o svoji bedi, se je v daljavi pojavil nov oblak prahu. Osel je v strahu zarigal in pozorno gledal v daljavo. Oblak se je dvigal, dvigal in pod njim smo opazili krasnega konja. Na čelu je imel belo liso,

okroglo in svetlo kot drahma. Kopita so se mu svetila kot luč. Krasna je bila njegova krepka noga in hrskal je tako čudno, da je bilo videti, da počne to v velikem razburjenju in strahu. Ni prej nehal bežati, dokler ni trepetajoč obstal pred levom. Lev se je vsemu temu neznanosko čudil, posebno še, ko je ugledal tako lepo, veliko in močno žival. Pa ga je vprašal: „Kdo si, veličastna divja žival? Čemu bežiš v to neizmerno puščavo?“

Konj pa je dejal: „O, gospodar divjih živali! Konj sem in bežim, ker se bojim sina Adamovega!“

(Dalje.)

Ščinkavec.

Ščinkavec skače po snegu,
slabe zdaj dneve ima;
glasno zakliče pod oknom:
»Ščink — ščink — ščink, kdo mi kaj da?«

Težko že čaka pomladi,
ko bo spet gnezdo si splel,
iskal gosenic med cvetjem,
pital mladiče in pel.

Sneg še pokriva vrtove,
lise pa kopne zemlje
kažejo že se in ptičku
upanje sladko budé.

Zimske nadloge pozabi,
kljunček odpre se mu sam,
preko vrtoz zašepeče:
»Griču — ču, vigred gre k nam!«

Fr. Rojec.

